

СЕДАТИВНА ДІЯ ЕКСТРАКТУ ГЛУХОЇ КРОПИВИ БІЛОЇ

Гончаров О.В., Очкур О.В., Ковальова А.М.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Види роду *Lamium* синтезують різні групи біологічно активних речовин (БАР) і мають достатню сировинну базу. Надземні органи *Lamium album* і *Lamium purpureum* містять флавоноїди, дубильні речовини, іридоїди, сапоніни, алкалоїди, ефірну олію та полісахариди. В народній медицині глуха кропива біла і глуха кропива пурпурова застосовуються як засоби з відхаркувальною, протизапальною, спазмолітичною, сечогінною, кровоспинною і заспокійливою дією. За даними наукових першоджерел БАР цих рослин проявляють цитостатичну, антипроліферативну, антирадикальну активність. Детальне вивчення БАР цих рослин, виявлення фармакологічної дії виділених комплексів сполук, одержання з них лікарських препаратів є актуальним завданням для фармації.

У траві даних видів нами виявлено та ідентифіковано гідроксикумарини, флавоноїди, гідроксикоричні кислоти; методом хромато-мас-спектрометрії ідентифіковано бензойну та фенол- і фенілкарбонові кислоти. Нами було одержано густий екстракт з трави глухої кропиви білої і вивчено його психотропні властивості. Дослідження проводили на білих мишах, як препарат порівняння використовували екстракт *Passiflora incarnata* в вигляді сиропу «Алора». Досліджуваний екстракт у дозі 100 мг/кг, а також референс-препарат екстракт пасифлори у дозі 375 мг/кг після одноразового введення чинять виражений психоседативний ефект, який проявляється зниженням рухової і орієнтовно-дослідницької активності. Депримуюча дія на ЦНС більш виражена для екстракту глухої кропиви, ніж для екстракту пасифлори, причому в рівній мірі як пригнічення горизонтального (на 32% порівняно з контролем), так і вертикального компонентів (на 50% порівняно з контролем, $p < 0,05$). Відмінною рисою дії екстракту глухої кропиви у дозі 100 мг/кг від дії екстракту пасифлори є виражене зниження вегетативного супроводу емоційної реакції. Властивість досліджуваної субстанції може бути складовою стреспротекторної дії і використовуватися для корекції нейрогенних вегетативних розладів.

Отже, екстракт трави *L. album* L. є перспективним об'єктом для подальшого фармакологічного вивчення механізмів депримуючої активності.